

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ७६) काठमाडौं, असोज १ गते, २०८३ साल (संख्या ३४)

भाग ३

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालयको

सूचना

संवत् २०८३ सालको नियमावली (नेराप) नम्बर ३३

कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत)

(पहिलो संशोधन) नियमावली, २०८३

कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत)
नियमावली, २०७७ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

नेपाल सरकारले कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७० को दफा ४० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यी नियमहरूको नाम “कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०८३” रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) नियमावली, २०७७ को नियम ८ मा संशोधन** : कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) नियमावली, २०७७ (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम ८ को उपनियम (१) पछि देहायको उपनियम (१क) थपिएको छ :-

“(१क) उपनियम (१) बमोजिम विवरण पठाउँदा देहायका कागजात तथा विवरण संलग्न गर्नु पर्नेछ :-

(क) अनुसन्धान वा मुद्दासँग सम्बन्धित विवरण खुल्ने कागजात सहितको पत्र,

(ख) कुनै सम्पत्ति वा साधन लिज वा भाडामा दिएको वा अन्य कुनै किसिमले आम्दानी हुने गरी प्रयोग गरेको भएमा सोको विवरण,

(ग) सवारी साधनको हकमा अनुसूची-१क, बमोजिमको र सवारी साधनबाहेक अन्य वस्तुको हकमा

अनुसूची-१ख. बमोजिमको ढाँचाको
बरबुझारथ भरपाई । "

३. **मूल नियमावलीमा नियम दक. थप :** मूल नियमावलीको नियम ८ पछि देहायको नियम दक. थपिएको छ :-

"दक. **कागजात संलग्न गर्नुपर्ने** : (१) ऐनको दफा २१ को उपदफा (२) बमोजिम लिलाम बिक्री गर्न वा सरकारी कामका लागि उपयोग गर्न अदालतको आदेश बमोजिमको सम्पत्ति वा साधन अदालतबाट विभाग वा कार्यालयमा बुझाउँदा देहायका कागजात संलग्न गरी बुझाउनु पर्नेछ :-

(क) अदालतको आदेशको प्रतिलिपि,

(ख) सवारी साधनको हकमा अनुसूची-१क. बमोजिमको र सवारी साधन बाहेक अन्य वस्तुको हकमा अनुसूची-१ख. बमोजिमको ढाँचाको बरबुझारथ भरपाई ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम विभाग वा कार्यालयमा प्राप्त भएका सम्पत्ति वा साधनको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक पर्ने कागजात वा अन्य विवरण विभाग वा कार्यालयले अदालत वा अन्य निकायबाट माग गर्न सक्नेछ । "

४. **मूल नियमावलीमा परिच्छेद-२क. थप :** मूल नियमावलीको परिच्छेद-२ पछि देहायको परिच्छेद-२क. थपिएको छ :-

"परिच्छेद-२क.

सम्पत्ति वा साधनको मूल्याङ्कन

दख. **घर जग्गाको मूल्याङ्कन** : (१) अदालतको फैसला वा आदेश बमोजिम जफत हुने ठहर भएको घर जग्गाको मूल्याङ्कन गर्दा मूल्याङ्कन समितिले ऐनको दफा १९ मा उल्लिखित आधारका अतिरिक्त देहायका विषयलाई समेत आधार लिनुपर्नेछ :-

(क) घर जग्गा भएको क्षेत्रमा चालु आर्थिक वर्षमा भूमि प्रशासन सम्बन्धी कार्यालयले घरजग्गाको रजिष्ट्रेशन लिखत पारित गर्ने सम्बन्धमा निर्धारण गरेको मूल्य,

(ख) घर जग्गा भएको स्थानीय तहमा नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट मान्यता प्राप्त “क” वर्गको बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले कर्जा प्रवाह गर्ने प्रयोजनको लागि धितो मूल्याङ्कन गर्दा निर्धारण गरेको मूल्य,

(ग) खण्ड (ख) बमोजिम सम्बन्धित स्थानीय तहमा कर्जा प्रवाह नभएको

- अवस्थामा सम्बन्धित
जिल्लामा कर्जा प्रवाह गर्ने
प्रयोजनको लागि धितो
मूल्याङ्कन गर्दा निर्धारण
गरेको मूल्य,
- (घ) सम्पत्ति करको लागि
सम्बन्धित स्थानीय तहबाट
निर्धारण भएको मूल्य,
- (ङ) पक्की घर भए घर
निर्माणको लागि प्रति वर्ग
फिट मूल्यको आधारमा
कायम हुने मूल्य, र
- (च) घरजग्गामा रहेको अन्य
संरचनाको मूल्याङ्कन गर्दा
सम्बन्धित प्राविधिकले
निर्धारण गरेको मूल्य।

(२) उपनियम (१) बमोजिम घरजग्गाको
मूल्याङ्कन गर्दा सो उपनियममा उल्लिखित सबै
आधारबाट मूल्याङ्कन रकम निर्धारण हुन नसकेमा
कम्तीमा दुई वटा आधार लिई मूल्याङ्कन अङ्क
कायम गर्नु पर्नेछ।

(३) अदालतको फैसला वा आदेशमा घर
वा जग्गा वा घरजग्गाको केही भाग मात्र जफत हुने
ठहरेको वा आंशिक रूपमा विगो जफत भई केही
भाग घर, जग्गा वा घरजग्गा जफत हुने ठहरेको र

त्यस्तो घर, जग्गा वा घरजग्गा किताकाट हुन नसक्ने वा सार्वजनिक हितको लागि प्रयोग गर्न नसकिने देखिएमा त्यस्तो भागको मूल्य निर्धारण गर्दा उपनियम (१) बमोजिमको मूल्याङ्कनको आधारमा गर्नु पर्नेछ।

(४) यस नियमबमोजिम घर वा जग्गाको मूल्याङ्कनको लागि ऐनको दफा १८ बमोजिमको मूल्याङ्कन समितिले आवश्यकताअनुसार उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ।

दग. जफत भएको सम्पत्तिबाट बढे बढाएको सम्पत्ति र सोको मूल्याङ्कन : (१) अदालतको फैसला वा आदेशमा जफत भएको सम्पत्ति वा साधनको बढे बढाएको रकमसमेत जफत हुने ठहर भएकोमा देहायको सम्पत्तिलाई बढे बढाएको मानिनेछ:-

- (क) घर वा जग्गामा रहेको अन्य संरचना भाडामा वा लिजमा दिई प्राप्त गरेको आय,
- (ख) घर वा जग्गामा रहेको संरचनामा सम्बन्धित व्यक्तिले कुनै व्यवसाय गरेको भए सो घर वा जग्गामा रहेको संरचना भाडामा लगाउँदा प्राप्त हुने बराबरको आय।

(२) उपनियम (१) बमोजिम बढे बढाएको रकमको मूल्याङ्कन गर्दा भाडा वा लिजमा दिँदा लिखित सम्झौता भएको भए सोहीबमोजिम तथा लिखित सम्झौता नभएको भए देहायको कुनै आधार लिई गर्नु पर्नेछ :-

(क) कुनै सरकारी निकायमा बहाल कर तिरेको भए सोको आधारमा, वा

(ख) स्थानीय तहको वडाले निर्धारण गरेको रकमको आधारमा।

(३) अदालतको फैसला वा आदेश बमोजिम जफत भएको जग्गाको बढे बढाएको मूल्याङ्कन गर्दा जग्गा खरिद गर्दाको मूल्य र जफतको लागि मूल्याङ्कन हुने वर्षको मूल्यमा भएको फरक लिई बढे बढाएको मूल्य कायम गर्नु पर्नेछ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम जफत गर्ने वर्षको मूल्याङ्कन गर्दा नियम देखि बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

दघ. जग्गा धनीलाई छाडिदिन सकिने : (१) अदालतबाट जफत हुने ठहरेको ऐनको दफा १७ को उपदफा (३) बमोजिमको जग्गाको हकमा नियम देखि बमोजिम मूल्याङ्कन भई कायम भएको रकम त्यसरी मूल्याङ्कन भएको पैतिस दिनभित्र सम्बन्धित जग्गाधनीले कोषमा दाखिला गरेमा विभाग वा

कार्यालयले सम्बन्धित जग्गा धनीलाई त्यस्तो जग्गा छाडिदिन सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको अवधिभित्र सम्बन्धित जग्गाधनीले कोषमा रकम दाखिला नगरेमा विभाग वा कार्यालयले सो जग्गा लिलाम बिक्री गर्ने वा नेपाल सरकारको नाममा स्वामित्व कायम गर्ने प्रक्रिया अघि बढाउनु पर्नेछ।

दड. रकम दाखिला गर्नुपर्ने : अदालतबाट जरिवाना वा अन्य कुनै रकम अचल सम्पत्तिबाट असुल गर्नुपर्ने फैसला भई सोबमोजिम लिलाम बिक्री गरिएको त्यस्तो अचल सम्पत्तिबाट प्राप्त रकममध्ये फैसलामा उल्लिखित जरिवाना वापतको रकम सञ्चित कोषमा र अन्य रकम कोषमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

दच. सवारी साधनको मूल्याङ्कन : (१) ऐनको दफा १७ वा २१ बमोजिम लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने नेपालमा दर्ता भएका सवारी साधनको मूल्याङ्कन गर्दा विभाग वा कार्यालयले ऐनको दफा १९ मा भएको व्यवस्थाका अतिरिक्त देहायका विषयलाई समेत आधार लिनु पर्नेछ:-

(क) सवारी साधन चालु अवस्थामा भए नभएको, हालको अवस्था, उपयोगिता, सवारी साधन प्रयोग गर्न मिल्ने अन्तिम अवधि वा

समयसीमा, हासकट्टी, अवशेष

मूल्य,

(ख) मोडेल, सवारी उत्पादन
भएको वर्ष र मोडेल
आउटडेटको अवस्था, र

(ग) भन्सार नतिरेको सवारी
साधन भएमा भन्सार
महसुल तथा प्रचलित
कानूनबमोजिम लाग्ने कर।

(२) ऐनको दफा १७ वा २१ बमोजिम
लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने नेपालमा दर्ता नभएको सवारी
साधनको हकमा मोडेल र उत्पादन वर्षको आधारमा
आधिकारिक बिक्रेताबाट विवरण लिई उपनियम (१)
बमोजिमको आधारमा मूल्याङ्कन गर्नु पर्नेछ।

(३) ऐनको दफा १७ वा २१ बमोजिम
लिलाम बिक्री गर्नु पर्ने सवारी साधनको मोडेल र
उत्पादन वर्ष नेपालका आधिकारिक बिक्रेताले
खुलाउन नसकेको वा त्यस्तो सवारी साधनको
आधिकारिक बिक्रेता नेपालमा नभएको अवस्थामा
विभाग वा कार्यालयले मोडेल र उत्पादन वर्ष
खुलाउन देहायका आधार लिनु पर्नेछ :-

(क) सवारी साधनको पहिचान
नम्बर (भि. आई. एन.) वा
च्यासिस नम्बर डिकोडर
यूज,

(ख) आई. एस. ओ.
(इन्टरनेशनल
अरगनाइजेशन फर
स्ट्याण्डर्डाइजेशन) को भि.
आई. एन. वा च्यासिस
सम्बन्धी प्रचलित स्ट्याण्डर्ड
कोड, र

(ग) खण्ड (क) र (ख)
बमोजिम मोडेल र उत्पादन
वर्ष खुल्न नसकेमा अन्य
कुनै उपयुक्त आधार।

(४) उपनियम (३) बमोजिम सवारी
साधनको मोडेल र उत्पादन वर्ष खुले पश्चात
अन्तर्राष्ट्रिय बजार मूल्य र सो मूल्यमा लाग्ने भन्सार
शुल्क समेतका आधारमा त्यस्तो सवारी साधनको
मूल्याङ्कन गर्नु पर्नेछ।

(५) यस नियमबमोजिम सवारी साधनको
मूल्याङ्कन गर्दा कायम हुन आएको मूल्यमा पच्चिस
प्रतिशत, पुनः मूल्याङ्कन गर्दा पहिलो पटक कायम
हुन आएको मूल्यको पच्चिस प्रतिशत र दोस्रो पटक
पुनः मूल्याङ्कन गर्दा पहिलो पटक पुनः मूल्याङ्कन
गरेको मूल्यको पच्चिस प्रतिशत हासकट्टी गरी त्यस्तो
सवारी साधनको मूल्याङ्कित रकम कायम गर्नु पर्नेछ।

दछ. जफत भएको बण्ड, डिबेञ्चर र शेयरको व्यवस्थापन
: (१) अदालतको फैसला वा आदेश बमोजिम जफत

भएका दोस्रो बजारमा सूचीकृत बण्ड, डिबेञ्चर र शेयर विभाग वा कार्यालयले धितोपत्र बजारमार्फत बोलकबोलबाट बिक्री गर्नु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम बोलकबोलबाट बिक्री गरिएका बण्ड, डिबेञ्चर र शेयरको व्यवस्थापन धितोपत्र बजारले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम बिक्रीको लागि मूल्य निर्धारण गर्दा ऐनको दफा १९ बमोजिम बिक्री गर्ने दिन भन्दा ठिक अघिल्लो दिनको बजार बन्द हुँदाको मूल्यलाई आधार लिनु पर्नेछ र एकभन्दा बढी धितोपत्र बजार क्रियाशील भएको अवस्थामा बढी मूल्य भएको बजारमार्फत मूल्य निर्धारण गर्नु पर्नेछ।

(४) अदालतको फैसला वा आदेश बमोजिम जफत भएका दोस्रो बजारमा सूचीकृत नभएका बण्ड, डिबेञ्चर वा शेयरको मूल्याङ्कनको लागि त्यस्तो बण्ड, डिबेञ्चर वा शेयर जारी गर्ने फर्म वा कम्पनीबाट विभाग वा कार्यालयले मूल्याङ्कनको लागि आवश्यक पर्ने विवरण माग गरी सो विवरणको आधारमा दोस्रो बजारमा सूचीकृत नभएका बण्ड, डिबेञ्चर वा शेयरको मूल्याङ्कन गर्नेछ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम मूल्याङ्कन भई कायम भएको रकम त्यसरी मूल्याङ्कन भएको पैतिस दिनभित्र सम्बन्धित फर्म वा कम्पनीले कोषमा

दाखिला गरेमा विभाग वा कार्यालयले सम्बन्धित फर्म वा कम्पनीलाई त्यस्तो बण्ड, डिबेञ्चर वा शेयर उपरको हक छाडिदिन सक्नेछ।

(६) उपनियम (५) बमोजिमको अवधिभित्र सम्बन्धित फर्म वा कम्पनीले रकम दाखिला नगरेमा विभाग वा कार्यालयले सो बण्ड, डिबेञ्चर वा शेयर लिलाम बिक्री गर्ने वा नेपाल सरकारको नाममा कायम गर्ने प्रक्रिया अघि बढाउनु पर्नेछ।

दज. जफत भएको विनिमेय अधिकारपत्रको सटही :
अदालतको आदेश वा फैसलाबमोजिम जफत भएको विनिमेय अधिकारपत्र जारी भएको बैङ्क वा वित्तीय संस्थालाई विभाग वा कार्यालयले त्यस्तो विनिमेय अधिकारपत्रको रकम सटही गरी कोषमा दाखिला गराउन पत्राचार गर्नु पर्नेछ। "

५. **मूल नियमावलीमा नियम ९क. र ९ख. थप :** मूल नियमावलीको नियम ९ पछि देहायका नियम ९क. र ९ख. थपिएका छन् :-

"९क. लिलाम बिक्रीको सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने : (१) ऐनको दफा २० बमोजिम सम्पत्ति वा साधन लिलाम बिक्रीको लागि सूचना प्रकाशन गर्दा विभाग वा कार्यालयले देहायको विवरण खुलाई प्रकाशन गर्नु पर्नेछ :-

(क) सम्पत्ति वा साधनको विवरण,

- (ख) सम्पत्ति वा साधनको न्यूनतम मूल्य,
- (ग) सम्पत्ति वा साधन लिलाम बिक्री हुने स्थान, मिति र समय,
- (घ) अन्य आवश्यक कुराहरू।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन गर्दा मूल्याङ्कन भएको सम्पत्ति वा साधनको छुट्टा छुट्टै रकम सहित एकमुष्ट रकम खुलाई प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

(३) यस नियमबमोजिम लिलाम बिक्रीमा भाग लिन चाहने व्यक्तिले देहाय बमोजिमको रकम तिरी विभागको महानिर्देशक वा कार्यालयको प्रमुख वा निजले तोकेको कर्मचारीको दस्तखत र विभाग वा कार्यालयको छाप सहित विभागले तोकेको ढाँचाको लिलाम सम्बन्धी फाराम खरिद गर्नु पर्नेछ :-

- (क) न्यूनतम मूल्य दश लाख रुपैयाँसम्म कायम भएको सम्पत्ति वा साधन भएमा एक हजार रुपैयाँ, र
- (ख) न्यूनतम मूल्य दश लाख रुपैयाँ भन्दा बढी कायम भएको सम्पत्ति वा साधन भएमा दुई हजार रुपैयाँ।

(४) यस नियमबमोजिम लिलाम बिक्रीमा भाग लिन चाहने व्यक्तिले लिलाम सम्बन्धी फाराममा लिलाम सकार गर्न चाहेको सम्पत्ति वा साधन सहितको विवरण प्रष्ट खुलाई विभाग वा कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(५) ऐनको दफा २१ बमोजिम सम्पत्ति वा साधनको लिलाम बिक्री गरेकोमा विभाग वा कार्यालयले त्यस्तो बिक्रीबाट प्राप्त रकमलाई लिलाम बिक्री भएको सम्पत्ति वा साधनको विवरण छुट्टिने गरी विभागको धरौटी खातामा राख्नु पर्नेछ।

९ख. कवाडीको रूपमा लिलाम बिक्री : (१) ऐनको दफा २० को उपदफा (८) बमोजिम कवाडीको रूपमा लिलाम बिक्री गर्ने सम्पत्ति वा साधनको मूल्याङ्कन गर्दा उद्योग वाणिज्य सम्बन्धी संस्था वा स्थानीय व्यवसायीबाट मूल्य सूची लिई सोको आधारमा वा सम्बन्धित विज्ञको मूल्याङ्कनको आधारमा गर्नु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम मूल्याङ्कन गरेपछि लिलाम बिक्रीका लागि विभाग वा कार्यालयले समय तथा स्थान तोकी कम्तीमा सात दिनको सूचना विभाग वा कार्यालयको सूचनापाटी र वेबसाइटमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको सूचना बमोजिम लिलाम बिक्रीमा सहभागी हुन चाहने फर्म, कम्पनी वा व्यक्तिले मूल्याङ्कित रकमको बीस

प्रतिशत रकम विभाग वा कार्यालयले तोकेको धरौटी खातामा जम्मा गरी विभागले तोकेको ढाँचाको फाराम संलग्न गरी निवेदन दिनु पर्नेछ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम लिलाम बिक्रीमा सहभागी भएकामध्ये बढी मूल्य कबोल गर्ने फर्म, कम्पनी वा व्यक्तिलाई विभाग वा कार्यालयले लिलाम सकार गर्न दिनु पर्नेछ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम लिलाम सकार गर्ने फर्म, कम्पनी वा व्यक्तिलाई त्यस्तो सम्पत्ति वा साधन उठाई लैजान सम्पत्ति वा साधनको प्रकृति हेरी तीन दिनदेखि पन्ध्रदिनसम्मको म्याद दिनु पर्नेछ।

(६) बढी मूल्य कबोल गर्ने फर्म, कम्पनी वा व्यक्तिले लिलाम सकार नगरेमा वा सकार गरे पनि उपनियम (५) बमोजिम दिइएको म्यादभित्र सम्पत्ति वा साधन उठाई नलगेमा निजले राखेको धरौटी जफत गरी सोभन्दा घटी दोस्रो, तेस्रो र आवश्यकताअनुसार क्रमशः पछिल्लो बढी मूल्य कबोल गर्ने फर्म, कम्पनी वा व्यक्तिलाई लिलाम बिक्री गर्नु पर्नेछ।

(७) उपनियम (६) बमोजिम सम्पत्ति वा साधन लिलाम बिक्री नभएमा त्यस्तो सम्पत्ति वा साधनको पुनः मूल्याङ्कन गरी उपनियम (२), (३), (४), (५) र (६) बमोजिमको प्रकृया पूरा गरी लिलाम बिक्री गर्नु पर्नेछ।

(८) उपनियम (७) बमोजिम पुनः मूल्याङ्कन गर्दा पहिलेको मूल्याङ्कनबाट कायम हुन आएको मूल्यमा पच्चिस प्रतिशतसम्म घटाई मूल्य कायम गर्नु पर्नेछ।

(९) उपनियम (७) बमोजिम समेत लिलाम बिक्री हुन नसकेको सम्पत्ति वा साधन कार्यालयले वार्ताको माध्यमबाट लिलाम बिक्री गर्नु पर्नेछ। त्यसरी वार्ता गरी बिक्री गर्ने सम्पत्ति वा साधनको मूल्य विभाग वा कार्यालयले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ।"

६. मूल नियमावलीमा नियम १३क. थप : मूल नियमावलीको नियम १३ पछि देहायको नियम १३क. थपिएको छ :-

"१३क. सवारी साधनको दर्ता : (१) ऐनबमोजिम लिलाम बिक्री गरेको वा सरकारी उपयोगका लागि प्रदान गरिएको सवारी साधन दर्ताको लागि विभाग वा कार्यालयले जुनसुकै यातायात व्यवस्था कार्यालयमा लेखी पठाउन सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दर्ता गर्न लेखी पठाउँदा त्यस्तो सवारी साधन कुन मुद्दाको रोहमा कुन मितिदेखि दर्ता रोक्का भएको हो सो विवरण तथा पहिले दर्ता कायम रहेको भए सोको विवरण समेत खुलाउनु पर्नेछ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम विभाग वा कार्यालयबाट लेखी आएमा सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयले सवारी साधन दर्ता गरी र पहिले

दर्ता कायम भएकोमा सोको लगत कट्टासमेत गरी
विभाग वा कार्यालयलाई जानकारी दिनु पर्नेछ । "

७. मूल नियमावलीमा परिच्छेद-३क. थप : मूल नियमावलीको
परिच्छेद-३ पछि देहायको परिच्छेद-३क. थपिएको छ :-

"परिच्छेद-३क.

सम्पत्ति वा साधन उपयोग सम्बन्धी

- १३ख. जफत भएको सम्पत्ति वा साधनको उपयोग :

(१) अदालतको फैसला वा आदेशबाट जफत हुने
ठहरेको सम्पत्ति वा साधन कुनै सरकारी निकायले
उपयोग गर्न चाहेमा त्यस्तो निकायले त्यस्तो सम्पत्ति
वा साधन आवश्यक परेको आधार र कारण खुलाई
विभाग वा कार्यालयमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम कार्यालयमा
लेखी आएमा कार्यालयले ऐनको दफा १८ को
उपदफा (४) बमोजिमको समितिबाट त्यस्तो सम्पत्ति
वा साधनको मूल्याङ्कन गराई विभागमा पठाउनु
पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम विभागमा लेखी
आएमा ऐनको दफा १८ को उपदफा (२)
बमोजिमको समितिबाट त्यस्तो सम्पत्ति वा साधनको
मूल्याङ्कन गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम माग भई
उपनियम (२) वा (३) बमोजिम मूल्याङ्कन भएका
सम्पत्ति वा साधन विभागले माग गर्ने सरकारी
निकायलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

१३ग. दशी प्रमाणको लागि पेश भएका सवारी साधनको

उपयोग : (१) अदालतमा दशी प्रमाणको रूपमा पेश भएका कुनै सवारी साधन उपयोग गर्न ऐनको दफा २१ को उपदफा (२) बमोजिम अदालतले आदेश दिएमा विभागको हकमा ऐनको दफा १८ को उपदफा (२) बमोजिमको समितिबाट र कार्यालयको हकमा ऐनको दफा १८ को उपदफा (४) बमोजिमको समितिबाट मूल्याङ्कन गराई आवश्यकताको आधारमा सरकारी निकायलाई उपयोग गर्न दिनु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सवारी साधन उपयोग गर्दा सम्बन्धित निकायले यथोचित मर्मत सम्भार गरी उपयोग गर्नु पर्नेछ।

(३) यस नियमबमोजिम उपयोग गरिएको सवारी साधन दुर्घटना भएमा, चोरी भएमा वा हानि नोक्सानी भएमा सोको दायित्व सवारी साधन उपयोग गर्ने निकायले बहन गर्नु पर्नेछ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम सरकारी निकायलाई उपयोगका लागि दिइएको सवारी साधन अदालतको अन्तिम फैसलाबाट जफत हुने ठहरेमा ऐनको दफा १७ को उपदफा (४) बमोजिम सो सवारी साधन सम्बन्धित निकायको नाममा कायम गर्न विभाग वा कार्यालयले नियम १३क. बमोजिम सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयमा लेखी पठाउनु पर्नेछ।

(५) अदालतले अन्तिम फैसला गर्दा उपनियम (१) बमोजिम उपयोग गर्न दिइएको सवारी साधन जफत नहुने ठहरेमा सो सवारी साधन सम्बन्धित निकायले विभाग वा कार्यालयमा यथाशिघ्र फिर्ता गर्नु पर्नेछ।

१३घ. नेपाल सरकारको नाममा कायम भएको घर जग्गाको उपयोग : ऐनको दफा १७ को उपदफा (४) बमोजिम नेपाल सरकारको नाममा कायम भएको घर जग्गा नेपाल सरकारले भाडामा लगाउन, लिजमा दिन, कुनै सरकारी निकायलाई उपलब्ध गराउन वा त्यस्तो जग्गामा खेती गराउन सक्नेछ।"

८. **मूल नियमावलीमा नियम १८क., १८ख. र १८ग. थप :** मूल नियमावलीको नियम १८ पछि देहायका नियम १८क., १८ख. र १८ग. थपिएका छन् :-

"१८क. कसूरजन्य सम्पत्ति, साधनको सूचना व्यवस्थापन प्रणाली : (१) कसूरको अनुसन्धानको क्रममा रोक्का वा नियन्त्रणमा राखिएका तथा अदालतको फैसला वा आदेशबमोजिम जफत हुने ठहरेका कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको एकीकृत विवरण राख्ने, सोको विश्लेषण गर्ने र प्रतिवेदन तयार गर्ने प्रयोजनको लागि विभागले विद्युतीय सूचना व्यवस्थापन प्रणाली विकास गर्न सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको प्रणालीमा कसूरको सम्बन्धमा अनुसन्धान गर्ने तथा अभियोजन

गर्ने निकायले विवरण प्रविष्टी गर्नसक्ने गरी विभागले त्यस्ता निकायलाई पहुँच उपलब्ध गराउनेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको विवरण प्रविष्टी गर्ने प्रयोजनको लागि विभागले आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्नु पर्नेछ।

१८ख. जफत भएको सम्पत्ति वा साधनको विवरण माग गर्नसक्ने : (१) ऐनको दफा १७ बमोजिमको सम्पत्ति वा साधनको व्यवस्थापनको लागि विभाग वा कार्यालयले कुनै निकायमा रहेका कागजात वा विवरण माग गर्न सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम माग भएको कागजात वा विवरण उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित निकायको कर्तव्य हुनेछ।

१८ग. फैसला वा आदेशको विवरण उपलब्ध गराउने : (१) ऐनको दफा १७ बमोजिम सम्बन्धित सरकारी वकिल कार्यालयले अदालतबाट जफत हुने ठहरेको सम्पत्ति वा साधनको व्यवस्थापनको लागि अदालतको फैसला वा आदेशको प्रमाणित प्रतिलिपि यथाशिघ्र विभाग वा कार्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको फैसला वा आदेशको प्रमाणित प्रतिलिपि सम्बन्धित अदालतले नियम १८क. बमोजिमको प्रणालीबाट समेत उपलब्ध गराउन सक्नेछ।

(३) उपनियम (२) को प्रयोजनको लागि विभागले अदालतलाई नियम १८क. बमोजिमको प्रणालीमा आबद्ध गराउन सक्नेछ । "

९. **मूल नियमावलीमा अनुसूची थप :** मूल नियमावलीको अनुसूची-१ पछि संलग्न बमोजिमका अनुसूची-१क. र अनुसूची-१ख. थपिएका छन्।

अनुसूची-१क.

(नियम ८ को उपनियम (१क) को खण्ड (ग) र नियम ८क. को उपनियम (१) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

कसूरजन्य सवारी साधनको बरबुझारथ भरपाई

सवारी साधन नं.

मिति:

सवारी साधनको विवरण		
१.	सवारी साधन दर्ता नं.:	सवारी साधन दर्ता भएको देश :
२.	सवारी साधन उत्पादन	मोडेल/वर्ष:
३.	बनेको साल :	विन/च्यासिस नं. :
४.	ईन्जिन नं.:	सि.सि./हर्ष पावर :
५.	सिलिण्डर सङ्ख्या :	सवारी रङ्ग :
६.	ईन्धनको किसिम :	चालक सहित सिट सङ्ख्या :
लाईट/ईलेक्ट्रिकल :		
तलका पार्ट पुर्जाहरू छन् कि छैनन्? छन् भने कस्तो अवस्थामा छन्? :		

खण्ड ७६) संख्या ३४ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८३।०६।०१

क्रम सङ्ख्या	विवरण	छ	छैन	कैफियत
१.	हेड लाईट हाई बिम			
२.	हेड लाईट लो बिम			
३.	ब्याक लाईट			
४.	टर्न/सिग्नल लाईट			
५.	ब्रेक लाईट			
६.	फोग लाईट			
७.	पार्किङ लाईट			
८.	कैविन लाईट			
९.	ब्याट्री			
१०.	डाईनामो/अल्टरनेटर			
११.	वायरिङ्ग			
१२.	अन्य			
बोडी, फ्रेम र च्यासिस				

खण्ड ७६) संख्या ३४ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८३।०६।०१

तलका पार्ट पुर्जाहरू छन् कि छैनन्? छन् भने कस्ता अवस्थामा छन्?				
क्रम सङ्ख्या	विवरण	छ	छैन	कैफियत
१.	बोनेट			
२.	अगाडिको बायाँ ढोका			
३.	अगाडिको दायाँ ढोका			
४.	पछाडिको बायाँ ढोका			
५.	पछाडिको दायाँ ढोका			
६.	डिक्की			
७.	अगाडिको बायाँ इयाल			
८.	अगाडिको दायाँ इयाल			
९.	पछाडिको बायाँ इयाल			
१०.	पछाडिको दायाँ इयाल			
११.	अगाडिको ठूलो हावा छेक्ने सिसा			

खण्ड ७६) संख्या ३४ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८३।०६।०१

१२.	साईड हेर्ने ऐना बायाँ			
१३.	साईड हेर्ने ऐना दायाँ			
१४.	पछाडिको ठूलो ग्लास			
१५.	बायाँ भेन्ट सिसा			
१६.	दायाँ भेन्ट सिसा			
१७.	बायाँ क्वार्टर सिसा			
१८.	दायाँ क्वार्टर सिसा			
१९.	अगाडिको बायाँ चक्का टायर र रिम			
२०.	अगाडिको दायाँ चक्का टायर र रिम			
२१.	पछाडिको बायाँ चक्का			
२२.	पछाडिको दायाँ चक्का टायर र रिम			
२३.	स्पेएर टायर र रिम			
२४.	च्यासिस/फ्रेम			

खण्ड ७६) संख्या ३४ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८३।०६।०१

२५.	अगाडिको बायाँ सक/डैम्पर			
२६.	अगाडिको दायाँ सक/डैम्पर			
२७.	अगाडिको बायाँ सक/डैम्पर			
२८.	अगाडिको दायाँ सक/डैम्पर			
२९.	सिट			
३०.	अन्य			
ईन्जिन, पावर ट्रान्समिसन र अन्य				
तलका पार्ट पुर्जाहरू छन् कि छैनन्? छन् भने कस्तो अवस्थामा छन्?				
क्रम सङ्ख्या	विवरण	छ	छैन	कैफियत
१.	ईन्जिन			
२.	गियर बक्स			
३.	पावर ट्रान्समिसन प्रणाली			

खण्ड ७६) संख्या ३४ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८३।०६।०१

४.	स्टेरिङ्ग			
५.	रेडियो/अडियो			
६.	क्यामेरा/विडियो/एन्ड्रोवायड			
७.	एयर कन्डिसन			
८.	ड्यासबोर्ड			
९.	ओडोमिटर/एस्पिडोमिटर			
१०.	अन्य			

सामान बुझाउने-

कर्मचारीको नाम:

पद:

कर्मचारी सङ्केत नं.

दस्तखत:

मिति:

विभाग/कार्यालयको छाप:

सामान बुझिलिने-

कर्मचारीको नाम:

पद:

कर्मचारी सङ्केत नं.

दस्तखत:

मिति:

विभाग/कार्यालयको छाप:

अनुसूची-१ख.

(नियम ८ को उपनियम (१क) को खण्ड (ग) र नियम ८क. को उपनियम
(१) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग / जिल्ला प्रशासन कार्यालय,.....

कसूरजन्य सवारी साधनबाहेकको अन्य वस्तुको बरबुझारथ भरपाई

क्र.सं.	वस्तुको नाम	अन्य वस्तुको नाम पहिचान नं	परिमाण	एकाई	मोडल नं. (भएमा)	स्पेसीफिकेशन (भएमा)	बनेको साल	परल मूल्य	प्राप्त मिति	कैफियत

सामान बुझाउने-

नाम:

पद:

कर्मचारी सङ्केत नं.

दस्तखत:

मिति:

विभाग/कार्यालयको छाप:

सामान बुझिलिने-

नाम:

पद:

कर्मचारी सङ्केत नं.

दस्तखत:

मिति:

विभाग/कार्यालयको छाप:

आज्ञाले,
केदारनाथ शर्मा
नेपाल सरकारको सचिव।